

ساعت تحویل سال چگونه محاسبه می‌شود؟

صفحه آغازین تقویم ها را که باز می‌کنی جمله ای نوشته شده است: " بر اساس استخراج دکتر ایرج ملک پور..."



صفحه آغازین تقویم ها را که باز می‌کنی جمله ای نوشته شده است: " بر اساس استخراج دکتر ایرج ملک پور". نام او برای همه ما آشناست. اگر چه کمتر در رسانه ها دیده شده و می‌شود. دکتر ایرج ملک پور از استادان برجسته نجوم و استخراج تقویم در ایران است. او علاوه بر استخراج تقویم ایران، تقویم مالدیو، سریلانکا، برمه و برونئی را هم به درخواست این کشورها تنظیم می‌کند. همچنین ارتش فرانسه برای تنظیم تقویم اوقات شرعی سربازان مسلمانش از وی کمک گرفته است. یکی از آثار مشهور او « تقویم 5000 ساله هجری شمسی « است که در آن وقایع تاریخ ایران را به هجری شمسی تبدیل کرده است. پرسش های مرسوم بسیاری از مردم درباره تقویم و مشخص کردن ساعت سال تحویل و ایام سال بهانه گفت وگویی ما شد.

مبنای تقویم ایران هجری شمسی است؟ چرا؟

برای بررسی تقویم از دوره مداری اجرام سماوی به عنوان واحد زمان استفاده می‌شود که بیشتر دوره های زمانی تعیین شده مربوط به ماه و خورشید است. تقویمی که از محاسبه دوره مداری ماه استخراج می‌شود، تقویم قمری و تقویمی که از محاسبه دوره مداری حرکت ظاهری یک سال خورشید استخراج می‌شود، تقویم شمسی نام دارد. مبدا سال در اکثر تقویم‌های کشورهای مختلف جهان قراردادی است. برخی از تقویم‌ها مثل تقویم ترکی - مغولی از هر دو دوره مداری ماه و خورشید استفاده می‌کند که به نام تقویم خورشید - قمری موسوم است. همچنین در تقویم ایرانی از هر دو تقویم قمری و شمسی استفاده می‌شود اما تقویم هجری شمسی، تقویم رسمی ایران بوده و تمام مصوبات رسمی کشور بر مبنای تقویم شمسی است.

تاریخچه باستانی تقویم ایران به چه دوره ای برمیگردد؟

در سال 458 هجری شمسی این قوانین تعیین تقویم به دستور ملک شاه سلجوقی در تقویم « جلالی « تدوین شد اما قبل از آن لحظه تحویل سال به این صورت نبود اما آغاز بهار و آغاز پاییز بسیار حائز اهمیت بوده و جشن‌ها و مراسم خاصی در میان ایرانیان باستان بر پا می‌شده است. همچنین قبل از این دوره تقویم ما 365 یا 366 شبانه روزی بوده به طوری که 12 ماه 30 روزه استفاده می‌شده و پنج یا شش شبانه روز اضافی برای پاسداشت جشن‌های نوروزی بوده یعنی از روزهای 24 اسفند ماه عید نوروز شروع می‌شد و اول فروردین مردم به سر کار می‌رفتند و در آن زمان بدون محاسبه لحظه تحویل سال به طور قراردادی از قاعده کبیسه نظیر آنچه در مورد تقویم میلادی صادق است، استفاده می‌شد.

نحوه محاسبات تقویم ما چگونه است و چقدر دقیق انجام میشود؟

همان طور که برای محاسبه زمان حرکت یک جسم متحرک نیاز به نقطه مبدا داریم که بدون آن دوره حرکت دقیقاً به دست نمی‌آید برای تعیین حرکت خورشید نیز باید از نقطه مبدایی تحت عنوان نقطه اعتدالین استفاده کنیم. نقطه اعتدالین یا دایره البروج به هر یک از دو نقطه تقاطع مسیر ظاهری سالانه خورشید با استوای سماوی (امتداد استوای زمین تا آسمان شب) گفته می‌شود که شامل اعتدال فروردین (بهار) و اعتدال مهر (پاییزی) است. در دو نیمکره فصول عکس هم هستند به طوری که به عنوان مثال اعتدال بهاری در نیمکره شمالی مقارن با اعتدال پاییزی در نیمکره جنوبی است که بنابراین مبدا حرکت برای محاسبه زمان حرکت خورشید نقطه اعتدال فروردین نیمکره شمالی است. از این لحظه محاسبات شروع می‌شود و زمانی که خورشید دوباره به این نقطه برسد (از مبدا تا مبدا) یک دور گردش آن تمام شده و سال جدید آغاز می‌شود.

لحظه تحویل سال و روز اول فروردین را در تقویم ها چگونه محاسبه میکنند؟

لحظه تحویل سال همان لحظه رسیدن خورشید به مبدا حرکت آن همان نقطه اعتدال فروردین است و طبق محاسبات هر گاه فاصله خورشید از نقطه اعتدالی، برابر با صفر شود این لحظه تحویل سال را به ما می‌دهد. سال بیش از 365 روز است و روز 29 اسفند هر سال فاصله خورشید از نقطه اعتدال محاسبه می‌شود. برای چند روز بعد هم حساب می‌شود که هر بار برابر صفر شود. همچنین اگر لحظه تحویل سال بعد از لحظه ظهر (حدود 12 و 7 دقیقه) باشد فردای آن، روز اول فروردین است.

به دلیل نوع محاسبه و استفاده از لحظه تحویل سال در تقویم هجری شمسی در میان 40 تقویم موجود در جهان به عنوان دقیق‌ترین تقویم مطرح است.

